

[Lundberg.]

at det ikke er med Glæde, jeg ser, at det Beløb, der stilles til Raadighed hertil, er mindre end hidtil. Det har jo været saaledes, at det samlede Beløb har været 3 Mill. Kr., men efter det foreliggende Lovforslag bliver det ikke 3 Gange 3, altsaa 9 Mill. Kr., men i alt 6 Mill. Kr.

Ministeren siger, at Erfaringerne har vist, at der ikke er Trang til et større Beløb, og det kan Ministeren selvfølgelig have Ret i og har Ret i, naar han siger det. Af de Bilag, som følger med Lovforslaget, ser man, at der i Tiden fra 1. April 1928 til 31. Januar 1930 er indkommet 588 Andragender om Driftslaan til Haandværkere. Heraf er kun bevilget 295 til et samlet Beløb af 750 300 Kr., medens det Beløb, der ansøgte om, var 2 145 750 Kr. Det er givet, at hvis saa mange Ansøgere med Rette kan afvises, bliver der Brug for et mindre Beløb, og det samme gælder ogsaa Driftslaan til Industri-virksomheder. Fra 1. April 1928 til 31. Januar 1930 er der indkommet 202 Andragender. Deraf er bevilget 41, medens 157 Andragender er afslaaet.

Jeg er ikke i Tvivl om, at naar de er afslaaet, saa har Ministeriet haft sine Grunde dertil; men jeg vil dog ikke undlade at sige, at jeg tror, at der ikke mindst for Industri-laanenes Vedkommende i mange Tilfælde har spillet et Moment ind i de Overvejelser, der er foretaget med Hensyn til de enkelte Andragender, nemlig dette, at man siger: Det maa ikke paa nogen Maade være saaledes, at man bevilger Laan til et Industrieforetagende, hvis det har til Følge, at det paafører Konkurrenterne en Konkurrence.

Nu er det klart, at i samme Øjeblik man giver et Driftslaan til en industri-drivende, saaledes at han kan ophjælpe sin Virksomhed og sætte flere i Arbejde, er der en vis Chance for, at noget at dette Arbejde gaar fra en af de andre; det kan naturligvis ikke modsiges. Men paa den anden Side, hvis denne Betragtning skal lægges til Grund, saa kommer man jo, havde jeg nær sagt, til at afslaa alle Andragender, som indgives til Ministeriet. Jeg tror, som sagt, man har været noget for villig til at lytte til de Røster fra Industri-udvalget, ogsaa i nogen Grad, men ikke nær saa meget, fra Haandværket, om, at man ikke maatte bevilge disse Andragender, fordi det kunde skabe eventuelle Konkurrenter. Jeg tror, man ikke burde have set saa meget herpaa. Det drejer sig dog, naar alt kommer til alt, om, at man sætter de enkelte Virksomheder, som ellers er

sunde eller gode, i Stand til at udvide Produktionen.

Derfor ser jeg med nogen Beklagelse paa, at disse 9 Mill. Kr., som ellers vilde være til Raadighed, skal nedsættes til 6. Jeg ser, at man rundt om i Landet, i alt Fald hvor jeg hører hjemme, kan give saa den ene og saa den anden de bedste anbefalinger til Driftslaan, kan give dem en Erklæring for, at de ikke skylder en Øre i Banken, at de i de Aar, den har haft Samarbejde med vedkommende, har opfyldt deres Forpligtelser til Punkt og Prikke. Naar det er saaledes, maa man tro, at Bankerne ikke selv har Penge, og saa staar vi i den Situation, at Handelsministeriet efterhaanden er blevet — jeg havde nær sagt en lille, jeg maa nærmere sige: en stor Bankvirksomhed. Det kan for saa vidt ogsaa være ligegyldigt, som Hovedsagen er, at de paagældende bliver hjulpet. Men jeg synes, som sagt, man har været for streng i Bedømmelsen af de Andragender, der har foreligget. Det kan være, at Bankerne har nok at gøre med at opretholde de Virksomheder, der er kommet ind i i den vilde Tid, saa smaa Haandværker- og Industrieforetagender maa gaa forgæves til Bankerne.

Jeg hilser, som sagt, med Glæde, at Driftslaan til Haandværk og Industri opretholdes. Men jeg havde gerne set, at man ikke var gaaet ned med Beløbet. Nu kan man naturligvis godt sige: Hvad betyder det, at man er gaaet ned med Beløbet? Naar der ikke bliver Anvendelse for Pengene, er der saa Grund til at opføre Beløbet? Ja, saa maa jeg rette det derhen, at man fremtidig ikke er slet saa ivrig efter at tage efter de Indstillinger, der gaar ud paa at afslaa Laan til Virksomheder, som faktisk er ikke blot solvente, men gode, og som kun afvises af disse konkurrencemæssige Hensyn. (Pitzner: Det er aldrig sket ved Haandværkerlaan). Aldrig er maaske lidt meget sagt, men jeg har udtrykkelig sagt — det hørte det ærede Medlem Hr. Pitzner sikkert —, at jeg navnlig her har henvendt mig til Industriudvalget.

Efter Lovforslaget skal det være et og samme Udvalg, der skal administrere Laanene baade til Haandværk og til Industri, og saa er det muligt, at der kan blive — det haaber jeg da i alt Fald oprigtigt — mere Ensartethed i disse Afgørelser. Jeg kunde godt nævne forskellige Eksempler, men skal afstaa fra det. Hvad jeg her har sagt, er bygget paa positiv Viden om saadanne Andragenders Skæbne og Andragernes økonomiske Forhold.